

Posudek vedoucího bakalářské práce

Autorka práce: Lada Homutová, obor Etnologie se specializací vietnamistika

Název posuzované práce: Vietnamsko-khmerské vztahy a třetí indočínský konflikt.

Předložená bakalářská práce je rozčleněna na sedm částí včetně úvodu, závěru, seznamu literatury a příloh. Součástí úvodu je hodnocení dosavadního výzkumu tématu vietnamsko-khmerských vztahů se zaměřením na sedmdesátá léta 20. století.

Hlavním tématem práce je vysledování příčin zhoršování vietnamsko-khmerských vztahů, které vyústilo v ozbrojený konflikt a k okupaci Kambodže Vietnamem koncem sedmdesátých let 20. století. Časový záběr práce od 17. století po současnost je z hlediska rozsahu bakalářské práce příliš široký, avšak autorka se s tímto úspěšně vypořádala tím, že se soustředila na problematiku stránku vietnamsko-khmerských vztahů.

V první kapitole se autorka zaměřila na příčiny vietnamsko-kambodžského konfliktu, které vyplynuly ze neshod ohledně průběhu vietnamsko-kambodžské hranice v období od 17. století až do roku 1954, tj. i v době, kdy obě země byly součástí Francouzské Indočíny. Studentka došla k závěru, že právě nevyřešená otázka územních sporů byla pro Pol Potův režim vítanou záminkou ke kambodžským útokům na vietnamskou hranici.

Druhá kapitola se zabývá zahraničně-politickým pozadím vietnamsko-kambodžského konfliktu se zaměřením na spojení Vietnamu a Kambodže s velmocemi (USA, SSSR, Čína), které významně ovlivnily vývoj vietnamsko-khmerských vztahů prostřednictvím podpory jednotlivých válčících stran. Autorka souhlasí se závěry odborníků, že konflikt Vietnamu s Kambodžou současně představoval nepřímé střetnutí světových velmocí USA a SSSR na jedné straně; a regionálních velmocí Číny a SSSR na straně druhé. Studentka zejména upozorňuje na omezení možností Vietnamu pro řešení tohoto konfliktu v důsledku reakcí velmocí i ostatních zemí v jihovýchodní Asii.

Třetí kapitola se zabývá významem Jednotné fronty národní spásy Kambodže, kambodžské organizace pod vietnamským vedením, která měla sloužit k vyřešení kambodžské otázky podle vietnamských představ. Nicméně autorka došla k závěru, že tato fronta byla dvousečnou zbraní, neboť byla světovou veřejností odsouzena jako

nástroj vietnamského vměšování do vnitřních záležitostí Kambodže bez ohledu na její jiné pozitivní cíle a výsledky.

Ve čtvrté kapitole autorka líčí průběh a okolnosti invaze a následnou cestu k vietnamsko-kambodžskému sblížení. Zajímavá je zejména podkapitola o kambodžské politice obviňování Vietnamu z genocidy, jejímž prostřednictvím vyvíjela tlak na světovou veřejnost (OSN atd.), aby se aktivně podílela na zprostředkování urovnání vietnamsko-kambodžských vztahů.

V závěru práce autorka shrnuje poznatky z jednotlivých kapitol, přičemž poukazuje na problém hodnocení oprávněnosti invaze na území jiné země. Přestože je režim Rudých Khmerů v současnosti obecně odsuzován, přínos svržení tohoto genocidního režimu vietnamskou armádou bývá často vyňat z celkové hodnocení vietnamsko-khmerského konfliktu. Jak autorka na závěr zdůrazňuje, tato otázka zůstává citlivým bodem i při současném pozitivnímu vývoji vietnamsko-kambodžských vztahů a současně důležitým tématem ke dalšímu zkoumání.

Rozsah použité literatury je z hlediska zpracovávané problematiky dostačující. Případná znalost francouzštiny by mohla prohloubit autorčiny znalosti Kambodže a Vietnamu zejména v době francouzské nadvlády, avšak pro potřeby této práce jsou anglické a vietnamské prameny naprosto postačující. Co se týče autorčiny neznalosti khmerštiny, vzhledem k složité situaci Kambodže nelze očekávat mnoho pramenů na uvedené téma. Bohatý poznámkový aparát dokládá, že autorka pracovala prameny uvedenými v seznamu literatury.

Po formální stránce tato bakalářská práce splňuje všechny náležitosti. Autorka dosáhla cíle, který si v úvodu práce stanovila. Z drobností lze vytknout především nedůslednost při uvádění pramenů v poznámce pod čarou – při uvedení po sobě následujících odkazů na stejný pramen se nevypisuje znovu celý odkaz, ale zkracuje se na „tamtéž“ a uvedení čísla stránky.

V budoucím studiu doporučuji studentce pracovat na logickém sledu ve formulaci myšlenky (např. v průběhu psaní oddílu 2.2.) a snažit se o hlubší analýzu a hledání i těch stránek problému, které nejsou v použitých pramenech explicitně uvedeny (zejména v průběhu psaní oddílu 4.5.). Zároveň doporučuji nenechat se od hlavního tématu práce zajímavými, nicméně pro účely práce nepřilíživými fakty (viz popisné pasáže v oddílu 3.5.).

Předložená bakalářská práce vyhovuje stanoveným požadavkům, a proto ji doporučuji k obhajobě. Před obhajobou navrhuji její hodnocení známkou výborně.

Mgr. et Mgr. Petra Karlová, Ph.D.
vedoucí bakalářské práce

V Tokiu 1. srpna 2009